

Valideringsdelegationen 2015-2019
U 2015:10

Registrator
Arbetsmarknadsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissvar Översynen av stödet för yrkesintroduktions- anställningarna (A2017/02195-1)

Valideringsdelegationen 2015–2019 har i uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet. Delegationens ledamöter representerar branscher och parter inom arbetslivet samt berörda myndigheter.

I detta remissvar lämnas synpunkter på förslag från en särskild utredare inom Arbetsmarknadsdepartementet (A 2016:D) med uppdrag att se över stödet för yrkesintroduktionsanställningar. Delegationen har valt att lämna svar avseende förslag och bedömningar i översynen som har direkt koppling till utveckling av validering. Synpunkterna är gemensamma för delegationen som helhet. Samtliga myndigheter och organisationer som är representerade i delegationen har också givits tillfälle att komma in med egna remissvar.

Svaret har beretts av Valideringsdelegationens kansli och beslutats vid Valideringsdelegationens sammanträde 2018-02-12.

Behovet av yrkesintroduktionsanställningar (s. 19)

Översynen konstaterar att de senaste åren har sett flera utredningar och insatser som syftar till att förbättra kopplingen mellan skola och arbetsliv, inte minst eftersom intresset från arbetslivets sida av att vara med och definiera anställningsbarhet kopplat till utbildnings- och kompetenskrav har ökat. Företagens ökade rekryteringssvårigheter och fler nyanlända på arbetsmarknaden som saknar rätt kompetens för att direkt ta ett arbete på den svenska arbetsmarknaden är skäl till att översynen gör bedömningen att behovet av yrkesintroduktionsanställningar är fortsatt stort.

Valideringsdelegationen instämmer i denna bedömning. Delegationen vill också framhålla att om branschvalidering används i en yrkesintroduktionsanställning kan insatsens effekt öka ytterligare och stödet kan utvecklas till ett kraftfullt medel för att underlätta matchningen och motverka de rekryteringssvårigheter som finns i många yrken. Branschvalidering i kombination med yrkesintroduktionsanställning kan också spela en viktig roll för etableringen av nyanlända på arbetsmarknaden.

Utbildningsplanen (avsnitt 5.1.3 och s. 36)

Översynen konstaterar att regleringen av utbildningsplanen är sparsam i förordningen om stöd för yrkesintroduktionsanställning. Med hänvisning till att parterna framfört att redan de nuvarande kraven på utbildningsplan avskräcker arbetsgivare från att använda stödet avstår översynen från att föreslå fler krav på vad planen ska innehålla. Däremot föreslås att krav ska ställas på att den som anges som handledare i lärandeplanen (byte av begrepp föreslås) ska ha genomgått en handledarutbildning. Översynen gör också bedömningen att YA-delegationen bör få i uppdrag att analysera lärandeplanerna.

Valideringsdelegationen instämmer i att handledaren har en central roll för att säkerställa kvaliteten i lärandet i en yrkesintroduktionsanställning och att handledarutbildningar kan bidra till högre kvalitet i lärandet på arbetsplatsen. Krav på att en handledare ska ha genomgått en särskild handledarutbildning rimmar dock illa med att parterna äger sina avtal och ansvarar för att dessa efterlevs. Delegationen vill därutöver framhålla värdet av att lärandeplanen inriktas mot de kompetenskriterier som ingår i olika branschers valideringsmodeller. För de yrkesområden där Arbetsförmedlingen har upphandlat validering mot av branschen definierade kompetenskriterier finns möjlighet att villkora stödet till yrkesintroduktionsanställning med att lärandeplanen ska vara inriktad mot att utveckla de kompetenser som definierats i branschens valideringsmodell. Detta skulle ge ökade möjligheter till kvalitetssäkring av lärandet i anställningen. Den som anställs kan då erbjudas en validering, dels inför anställningen för att fastställa vad som bör ingå i lärandeplanen, dels efter perioden med stöd för att få möjlighet att erhålla branschens intyg om anställningsbarhet i yrket. Delegationen anser att denna möjlighet bör övervägas om stöd för yrkesintroduktionsanställning öppnas för arbetsgivare som saknar kollektivavtal.

Valideringsdelegationen instämmer i bedömningen att YA-delegationen bör ges i uppdrag att följa upp lärandeplanerna. Syftet skulle vara att identifiera faktorer som kan bidra till att planerna blir ett stöd för arbetsgivare, anställda och Arbetsförmedlingen och att de blir lättare att utforma och följa upp.

Statsbidrag för utveckling av stödstrukturer (s. 33 och s. 44)

Översynen gör bedömningen att statsbidraget för utveckling av stödstrukturer för kvalitetssäkring av lärandet i yrkesintroduktionsanställningar bör förlängas och att ansvaret för prövning, utbetalning och uppföljning av statsbidraget bör flyttas från Skolverket till YA-delegationen. Bedömningen görs att 20 miljoner kronor årligen bör avsättas för den fortsatta utvecklingen av stödstrukturer.

Valideringsdelegationen instämmer i översynens bedömning att statsbidraget bör förlängas och att 20 miljoner kronor per år är en lämplig omfattning. Huvuddelen av de statsbidrag som har utbetalats har gått till utveckling av valideringsmodeller. Efter en relativt låg efterfrågan de första åren har kännedomen och intresset ökat bland branscherna för att med statsbidraget som medfinansiering utveckla väl fungerande och kvalitetssäkrade valideringsmodeller. Fortsatta möjligheter till medfinansiering är nödvändigt för att branscherna ska ha förutsättningar att utveckla valideringsmodeller inom fler yrkesområden. Förutom att valideringsmodellerna förbättrar förutsättningarna för ett kvalitetssäkrat lärande i yrkesintroduktionsanställningar utgör de ett stöd för matchning till arbete för arbetssökande och möjliggör mer avgränsade och effektiva kompletterande utbildningsinsatser. Valideringsdelegationen vill därför understryka betydelsen av att statsbidraget för utveckling av stödstrukturer förlängs.

Valideringsdelegationen anser dock inte att det är lämpligt att YA-delegationen ansvarar för prövning, utbetalning och uppföljning av statsbidraget. Hantering av statsbidrag kräver säkra administrativa processer som det skulle ta tid för en kommitté att bygga upp. Det är också mer kostnadseffektivt om hanteringen sköts av en myndighet som redan ansvarar för utbetalning av andra statsbidrag.

Valideringsdelegationen föreslår i stället att ansvaret för statsbidraget flyttas till Myndigheten för yrkeshögskolan. Myndigheten har i uppdrag att stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra samt informera om modeller för validering. Genom att flytta ansvaret för

statsbidraget till Myndigheten för yrkeshögskolan kan såväl utvecklingen av branschvalidering som information om befintliga branschmodeller bli mer samordnad.

Å delegationens vägnar

Anders Ferbe
Ordförande

Elin Landell
Kanslichef

Valideringsdelegationen:

Jeanette Azinovic, Arbetsförmedlingen

Anders Barane, Sveriges Kommuner och Landsting

Tim Brooks, Tillväxtverket

Johan Ingelskog, Kommunal

Malin Jönsson, Universitets- och högskolerådet

Josefine Larsson, IF Metall

Maria Lindgren, Myndigheten för yrkeshögskolan

David Lundgren, Skolverket

Jesper Lundholm, Unionen

Lars Lööv, Svenska ESF-rådet

Charlotte Tarchys, Jusek

Peter Thomelius, Visita

Fredrik Voltaire, Almega

Amelie von Zweigbergk, Teknikföretagen